

ПОЛОНІЙНА АКАДЕМІЯ В ЧЕНСТОХОВІ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ
В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ**

Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції

24 – 25 березня 2016 року

AKADEMIA POLONIJNA W CZĘSTOCHOWIE
UNIWERSYTET NARODOWY W UŻHORODZIE
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW
PAŃSTWOWY UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY
IMIENIA IWANA FRANKI W DROHOBYCZU
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW

**WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI
W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM**

Materiały II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej

24 – 25 marca 2016 roku

Częstochowa – Użhorod – Drohobycz

Посвіт

2016

Вероніка ЗАЙЦЕВА,

м. Київ

МИСТЕЦЬКА СПАДЩИНА ТВОРЧОГО ДОРОБКУ МАЙСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКОВОЇ ГРАФІКИ

З історії мистецтва оформлення книжок відомо, що протягом століть ілюстраціям надавали важливе значення, адже яскраві малюнки були єдиним ефективним засобом розкриття текстової інформації для малограмотних читачів. Ілюстрації, виконані в своєрідній образотворчій інтерпретації, не тільки супроводжували текст літературних творів, але й в значній мірі доповнювали його, розкриваючи основну сюжетну канву.

Особливе місце в українській графіці завжди займала книжкова графіка. І це не випадково. Яскраве та хвилююче слово геніїв української літератури, таких як Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко, Іван Котляревський та багатьох інших, не могли не надихнути вітчизняних графіків на відповідні образотворчі інтерпретації їх безсмертних творів. Нині ми маємо значний масив прекрасних творів у жанрі книжкової ілюстрації до творів українських літературних класиків. В цих творах водночас відобразилися і історія української літератури, і історія вітчизняної графіки, і історія культурно-історичного поступу України взагалі.

XX сторіччя відроджує книгу як складне художнє явище, як феномен синтезу, що символізує нове світовідчуття. З роками накопичувався творчий досвід, до ілюстрування книги зверталися нові й нові талановиті майстри, творчим набутком яких і визначається обличчя української книжкової графіки на різних етапах її розвитку. Втім, дослідження творчого доробку українських майстрів книжкової графіки аж ніяк не можна назвати вичерпаним. Піднято, можна сказати, лише перший шар в розкритті характерних особливостей цього явища української культури. На часі, дослідження історичної еволюції вітчизняної книжкової графіки під впливом зовнішніх чинників різного характеру: економічних, суспільно-політичних, світоглядних і естетичних.

Українські графіки опанували багату спадщину митців минулих століть. Слід відзначити, що в мистецтві книжкової графіки першої третини ХХ ст. простежується постійна взаємодія інтернаціонального і національного, загального і традиційного бачення. Твори української книжкової графіки першої третини ХХ століття в свій час широко «мандрували» по Україні, потрапляли за кордон. Вони не створювалися в ситуації «залізної завіси». Українські художники працювали в Парижі, Мюнхені, Лейпцигу, Празі, Варшаві, Кракові, Москві, Петербурзі. На мову української графіки впливали традиції і нові течії мистецтва західно-європейського, російського, польського, національні художні джерела.

Вивчаючи загальний процес розвитку української книги, ми приходимо до висновку, що на різних етапах її історії перед майстрами книги постійно поставали спільні технічні й художні завдання, що вирішувалися протягом століть на все вищому художньо-естетичному рівні.

Художникам книги властива підвищена вимогливість до створення індивідуальної означеності з тенденцією до національної своєрідності. Звичайно, досягти якихось певних успіхів на цьому шляху можна було, лише аналітично вивчаючи класичну спадщину. Для

українських майстрів справжнім животворним джерелом було багатство технічних і художніх надбань вітчизняних стародруків, а також висока культура видань країн Західної Європи.

Руслан КУНДИС,

м. Львів

ДЕЯКІ ПРИКЛАДИ БАЯННИХ АНСАМБЛІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ШКОЛИ У ЖАНРІ КОНКУРСНИХ ЗМАГАНЬ

Вагомою складовою української академічної школи народно-інструментального мистецтва став львівський осередок баянно-акордеонного мистецтва, започаткований корифеями: М. Оберюхтіним та його послідовниками – А. Онуфріємком та Е. Мантулевим. Одним із чинників постає виконавство, зокрема її ансамблева складова. Так, наведемо приклади баянних ансамблів у контексті різноманітних конкурсних змагань.

Отже, серед найбільш ранніх прикладів, Л. Мазепа наводить дані про здобуття І-ї премії на Республіканському конкурсі 1957 р. дуету баяністів у складі В. Сахаров – О. Сафонов. Е. Мантулев був концертмейстером заслуженого Прикарпатського ансамблю пісні і танцю «Верховина». Окрім цієї функції музикант входив до складу дочірнього малого колективу ансамблю – квартету баянів-акордеонів у складі: І. Назаров, Г. Радько, Е. Мантулев, В. Уткін.

«Прикарпатське тріо баяністів», яке функціонувало в 1966–1981 рр. (у складі М. Мамайчук, Р. Пукас, Е. Мантулев) було учасником Всеукраїнського конкурсу, що проводився у Дрогобичі. «Прикарпатський дует баяністів» (у складі викладачів Дрогобицького ДМУ В. Чумака та С. Максимова) у 80-ті – 90-ті роки ХХ ст., здобув перші премії у конкурсах, що відбувалися у містах Івано-Франківськ (республіканський рівень, 1988), Ржев (міжнародний конкурс, Росія, 1995) та Львів (конкурс викладачів вищих навчальних закладів культури і мистецтв Львівської області, 1996).

В. Шафета, досліджуючи баянно-ансамблеве виконавство Львівщини наводить дані про широке представництво у конкурсно-фестивальних акціях хорових колективів з народно-оркестровими складами та численних формацій естрадного спрямування з баянами у складі, приходячи до висновку: «Розгляд участі баянних ансамблів Львівщини у фестивально-конкурсному русі засвідчує широту напрямків діяльності (фольклорний, естрадний, академічно-професійний, навчальний), множинність представлених складів (однорідні малі та великі ансамблі, мішані склади академічного, естрадного та фольклорного спрямування, вокально-інструментальні колективи, оркестри та інструментальні групи вокально-хореографічних колективів). Їх виступи фігурують у представницьких фестивалях, конкурсах та творчих змаганнях різних рівнів: обласному, регіональному, національному (республіканському, всеукраїнському) та міжнародному у якості переможців, лауреатів, дипломантів, почесних гостей та членів журі, а також ініціаторів та організаторів низки престижних змагань. Широка представництва та висока результативність свідчить про масштаб і фаховий рівень здобутків Львівської баянної школи та її залучення до євроінтеграційних мистецьких процесів сучасності» [1, 32].